

Storforum 11 november 2011

Under höstens Storforum med temat "Infrastruktur, planering och genomförande. - Genom samverkan när vi längre" samlades ett femtiotal besökare för att lyssna till föredrag om bl.a. stadsplanering, olika typer av energilösningar samt problem och lösningar för vatten och avlopp.

Alex van Oost, Almere kommun

Alex van Oost från Almere kommun i Holland var med sitt föredrag om Cradle to cradle (C2C) och uppbyggnaden av den endast ca 30 år gamla staden Almere, idag med 190 000 invånare, ett uppskattat inslag under Storforum. Alex berättade om kommunen som han själv varit med att bygga och som blivit känd just på grund av sitt fokus på hållbarhet.

När staden började byggas i mitten av 70-talet användes ett nytt koncept där grönområden och vatten var prioriterade delar. En annan viktig del är den välutbyggda kollektivtrafiken som gör det möjligt att snabbt ta sig runt i staden utan att använda bilen. Vidare talade Alex om ett antal principer för hållbarhet, bl.a. cradle to cradle vilket handlar om att se skräp som en evig resurs och att bruka resurser effektivt och cykliskt. C2C är ett mycket viktigt planeringsinstrument i arbetet med hållbarhet och en ökad kompetens inom detta bidrar därmed till att underlätta planeringen. Målet att få full cirkulation av alla material är eftersträvarsvärt i alla delar av samhället och att få inblick i hur andra städer arbetar med detta är därför givetvis väldigt värdefullt. Hållbarhet inom alla delar av samhället är en nödvändighet när befolkningen ökar, alla aspekter måste därför integreras och myndigheter måste samarbeta.

Utöver detta pratade Alex om bilfria stadsdelar, vikten av ett bra ledarskap och hur ett hållbart beteende hos medborgarna kan främjas.

Göran Ernstson, Umeå Energi

Umeå Energi's VD, Göran Ernstson, uppmärksammade problematiken med att vi idag använder mer resurser än vad jorden kan producera och visade på de olika möjligheterna som finns när det gäller att tillgodose vårt energibehov samt varför fjärrvärme i många fall är den bästa lösningen. Han talade även om Umeå Energi's affärsmodell och möjligheten att kombinera storskaligt och småskaligt. Dessa frågor diskuterades sedan i grupp på eftermiddagen.

Tomas Blomqvist, UMEVA

Tomas Blomqvist, VD på UMEVA berättade om problem och möjligheter inom områdena vatten, avlopp, dagvatten, avfall och deponi.

Anna Forsberg, Skanska

Anna Forsberg, Green Business Officer, berättade om Skanskas bostadsutveckling i Norden och hur integrerad energiteknik och energilösningar kan bidra till ökad hållbarhet. Ett exempel var Lindhagensterrassen i Stockholm där solpaneler bidrar till husets gemensamma elanvändning och en display i trapphuset gör det möjligt att följa både den egna elproduktionen och konsumtionen. I projektet startades även en elbilspool för de boende i huset.

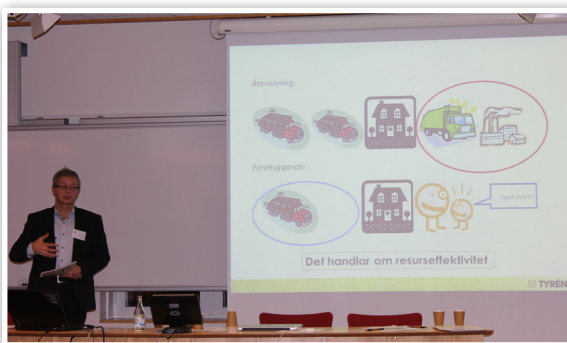
Sandåkern – Den klimatsmarta stadsdelen

Under ledning av Albert Edman på Umeå kommun samlades också de elva entreprenörer och fastighetsägare som är involverade i uppbyggnaden av Sandåkern för att underteckna den gemensamma visionen för den nya stadsdelen.

Undertecknandet av visionen för Sandåkern

Ulf Wiklund från Tyréns avslutade med att tala om metoder för att minska byggavfall och tog som exempel upp byggandet av Nya Karolinska Solna där Tyréns tillsammans med Stockholms läns landsting och Skanska Healthcare arbetar med att ta fram en generell metod som beskriver hur man kan arbeta för att minska mängden byggavfall.

Ulf Wiklund, Tyréns

Vad tycker du har varit mest intressant under Storforum idag och varför?

Roland Svärd, Vectura

- Föreläsningen om Almere kommun. Intressant att man ställer funktionskrav istället för krav på färdiga tekniska lösningar.

Ann-Sofi Tapani, VD AB Bostaden i Umeå

- Alex van Oost, pga. hur de har jobbat med att bygga en ny stad. De gör det som vi skulle vilja göra; jobba med olika aktörer och samarbeta för hållbara lösningar, inte bara för enskilda delar utan för helheten, även att låta kreativiteten komma från aktörerna

– inte bara utgå från färdiga lösningar.

Tomas Blomqvist, VD UMEVA

- Holländaren. Att skruva perspektiven. Vi behöver inspiration, det är ett sätt att hålla vår kompetens.

Nolia bygg

Under årets Nolia Bygg närvarade Nätverket genom att delta i den debatt som handlade om "Hållbart byggande till hållbara kostnader". Panelen bestod av Mikael Olsson, VD Myresjöhus Sverige AB och ordförande för TMF, Stefan Lindbäck, VD Lindbäcks Bygg, Åsa Ögren, ordförande Byggnadsnämnden Umeå, Anders Sellström, riksdagsman samt Stellan Lundström, KTH. Moderator var Peter Wensler, SKL. Under debatten diskuterades följande frågor:

Paneldebatt under Nolia bygg

- * Investering och drift - hur kan kostnaderna fördelas?
- * Högre krav inom miljö och energiområdet - hot eller möjlighet för byggsektorn?
- * Vem tjänar på ROT-avdrag?
- * Hållbar stadsutveckling, systemtänkande och helhetssyn - byggsektorns ansvar, roll och rådighet?
- * Hur kan vi sänka byggkostnaderna - ny teknik, bättre logistik, utvecklad byggprocess?
- * Offentlig upphandling - kan man ställa miljökrav, energikrav, sociala krav?

Debatten belyste väl de olika intressenternas syn på frågorna. Tydligt var att alla hade en vilja att ta tag i frågorna och utveckla nya metoder att nå just "Hållbart byggande till hållbara kostnader". Första dagen avslutades med Stellan Lundberg KTH som höll en intressant föreläsning om ämnet: "Är det lönsamt med lågenergihus - nya modeller för kreditbedömning". Den andra dagen, vilken vände sig till allmänheten fanns Nätverket representerat i en monter där flera intressanta samtal hölls.

Hållbarhetscertifiering av stadsdelar

Den 5 september anordnade Sweden Green Building Council tillsammans med Nätverket för hållbart byggande och förvaltande i kallt klimat seminariet "Hållbarhetscertifiering av stadsdelar" på Umeå folkets hus i Umeå där utvecklingen av framtida stadsdelar genom hållbarhetscertifiering diskuterades. Ett 50-tal deltagare från företag kommuner och länsstyrelser hade samlats för att lyssna till bl.a. Åsa Ögren från Umeå kommun och Royne Söderström från Kompetensspridning i Umeå AB. Åsa deltog även i paneldebatten "Tillsammans för hållbara städer"

tillsammans med Katarina Schylberg, (Delegationen för hållbara städer), Jonny Hellman (NCC), Angelica Andersson (PEAB) och Ann-Louise Hohlfält (Mistra Urban Futures). Deltagarna fick också själva bidra med kunskap och komma med åsikter genom diskussioner i mindre grupper.

Seminariet var en del av en seminarierie där seminarium genomfördes även i Stockholm, Norrköping, Göteborg och Malmö. I Malmö arrangerades den 16 september även en internationell konferens vilket innebär att totalt ca 750 personer deltagit i seminarierna.

Diskussioner kring hållbara stadsdelar

Studieresan genomförd

Den resa som anordnades av Nätverket för hållbart byggande i kallt klimat har nu genomförts och resenärerna är tillbaka fyllda av inspiration. Det första besöket gjordes hos Humlegården Fastigheter på Stora Blå (Big Blue) i Sundbyberg där man på relativt kort tid, har sänkt sin värmeförbrukning med 26 % med relativt enkla medel. Framförallt handlar det om att mäta elförbrukningen, men även ledningens vilja och intresse samt IT-stöd är viktiga faktorer.

Nästa stopp under resan var Norra Djurgårdsstaden där hållbarhet är ett genomgående fokus, och därefter Villa Balaton i Sollentuna vilket är ett välisolerat flerbostadshus med låg energiförbrukning levererat av Glommershus.

En engagerad Gunter Lang stod de nästföljande dagarna som guide på resan som bl.a. gick till Korneuburg och Justizzentrum, statens första fängelse och domstol som byggts med passivhusstandard och bostadsområdet Eurogate där man bygger passivhusstandard i en hel stadsdel.

Dag 3 spenderades i Wels och Salzburg. I Wels Messehaus/Mässhall leddes guidningen av Heinz Plöderl, arkitekt. Övriga besöksobjekt var bl.a. en skola – Volksschule Wels-Mauth, en katolsk kyrka – Pfarrzentrum St Franziskus samt Stadl-Paura, Christophorus Haus, en hållbar byggnad a la Green Zone, med helhetstänket med återanvändning av regnvatten för WC och rengöring av lokaler. Gunter visade även upp sitt eget hus i Roitham. Huset visar att det verkligen går att bygga billigt, ekologiskt och med långt gången passivhusteknik om man har kunskap och engagemang.

Dag 4 var en transportdag mellan Salzburg och Freiburg med tillfälle att diskutera intrycken under resan. Dag 5, spenderades i Freiburg med stadsdelarna Vauban, Weingarten och Rieselfeld. I Freiburg har energikonsumtion och trafik länge varit fokusområden. Framgångsfaktorerna för succén med att Freiburg och dess stadsdelar blivit hållbara är bl.a. engagerade medborgare och företag, arkitekter, planerare och exploitörer som tänker rätt, en kommun som är öppen för nya idéer, en kommunadministration som föredrar dialog framför konflikt, långt utvecklad energirådgivning samt banker, investerare och finansörer som medverkar på ett positivt sätt.

Exempel på passivhus

Vauban är en bilfri stadsdel och den mest omtalade och besökta i Freiburg p.g.a. sin Eco-City profil. I stadsdelen Weingarten utbildas speciella mentorer bland de boende som de övriga boende kan vända sig till med frågor om passivhus. Även stadsdelen Rieselfeld är bilfri. För att värna om mångfalden har ingen exploitör fått bygga mer än 40 lägenheter per etapp, därmed råder en bra blandning mellan hyresrätter, seniorboende och bostadsrätter från olika exploitörer.

Nya medlemmar

De senaste månaderna har ett antal nya medlemmar tillkommit i Nätverket för hållbart byggande och förvaltande i kallt klimat. De nya medlemmarna Norrlandsvind AB, Svenska Mätcenter AB, Total Byggkoll AB, Schneider Electric, A-hus samt Byggnads Region Västerbotten önskas varmt välkomna och med vårt utökade nätverk hoppas vi kunna bidra till en snabbare omställning till ett mer hållbart byggande i branschen och uppnå vår vision om att Umeåregionen år 2020 är världsledande i hållbart byggande och förvaltande i kallt klimat.

GreenBuild i Toronto

I början av oktober deltog Umeå kommun, hållbara Ålidhem och Kompetensspridning i GreenBuild-mässan i Toronto. Mässan och konferensen lockade 30 000 besökare dagligen. Intresset för vårt arbete i Umeå var stort, inte

minst från just Nordamerika där hållbart byggande börjat komma allt mer.

Nätverket visar upp sig

I slutet av oktober presenterades "Nätverket för hållbart byggande och förvaltande i kallt klimat" på Sustainable Building Conference 11 i Helsingfors. Ett 70-tal personer deltog i seminariet som blev väldigt uppskattat. Dessutom presenterade Umeå universitet projektet "Energieffektivt byggande i kallt klimat" och Trästad 2012 som leds av Västerbottens länsstyrelse. Nätverket presenterades också i Gällivare på konferensen Byggfalten i november.

På gång i Nätverket

Under december har Sweco tillsammans med Trästad 2012 med Umeå kommun som projektpartner bjudit in till en seminarieserie riktad till lokala fastighetsägare och bostadsrättsföreningar. Seminarierna syftar till att identifiera vilka faktorer som skapar ett hållbart Umeå i framtiden samt hur dessa kan realiseras. Seminarieserien kommer att pågå fram till september 2012 och är uppdelad i fyra delar och hålls på Umeå Folkets Hus. Seminarieserien är kostnadsfri och antalet platser begränsade till 12st.

Inom projektet Trästad 2012 kommer ytterligare fyra seminarier att hållas under hösten 2011 och våren 2012 vilka behandlar ämnen som klimatbelastning och byggande, byggsystem/brand och ljud i träbyggnader, hur andra kommuner arbetar, fukt i byggnader, projekteringsföreskrifter samt vad förnybara byggvaror egentligen är.

Nästa Storforum och fler aktiviteter

Nästa Storforum hålls fredagen den 2 mars och behandlar renovering av miljonprogramsområden, så boka in detta i kalendern redan nu! Nätverksfrukostar kommer också att hållas under v. 3-5 för respektive länk angående innehåll i utbildningar och kommande aktiviteter. Nätverket planerar dessutom en utbildning tillsammans med BELOK och BEBO i början av nästa år. Mer information om aktiviteterna kommer att finnas tillgänglig på Nätverkets hemsida: www.hallbarahus.se.

www.hallbarahus.se

Kontaktuppgifter

Christer Johansson, Umeå kommun
070-264 18 00
christer.johansson@umea.se

Angéla Ekman-Nätt, ESAM AB
073-182 44 25
angela@esam.se